



Reykjavík 31. janúar 2019

Menntamálaráðuneytið  
Skrifstofa mennta- og vísindamála  
Sölvhólgsgötu 1  
101 Reykjavík

Efni: Greinargerð Fjölbautaskólans í Breiðholti um árangur umbóta í kjölfar úttektar frá árinu 2016.

Mennta- og menningarmálaráðuneytið fóli matsaðilum á vegum Menntamálastofnunar að gera úttekt á Fjölbautaskólanum í Breiðholti haustið 2016. Skýrslu um úttektina var skilað til ráðuneytisins og í kjölfarið sendi ráðuneytið skólanum bréf með óskum um umbætur, dags. 13.01.2017. Þar var bent á að meðal þátta sem fólu í sér tækfæri til umbóta væru eftirfarandi:

- Stjórnun og skipulag: Styrkja fagstjórn einstakra kennslugreina, styrkja samskipti skólameistara og starfsfólks, auka samráð starfsmanna um áætlanir og breytingar og tengja stefnu skólans með sýnilegri hætti við áherslur aðalnámskrár 2011, t.d. grunnþætti.
- Kennsla og námsframboð: Huga að sýnileika grunnþáttu aðalnámskrár í kennslu, auka gagnrýna hugsun nemenda og hæfileika til að koma skoðunum sínum á framfæri og bæta svarhlutfall í nemendakönnunum.
- Samskipti og líðan: Leita leiða til að virkja fleiri nemendur til þátttöku í félagslífi, huga að breiðu aldursbili nemenda við skipulagningu félagsstarfs og þróa úrræði fyrir nemendur sem glíma við andleg veikindi.
- Lykilárangur: Huga að því að fleiri afburðanemendur sæki um nám í skólanum og kanna reynslu og viðhorf útskrifaðra nemenda sem hluta af matsáætlun.

Skólinn skilaði inn umbótaáætlun 15. mars 2017 og síðan greinargerð um framgang umbóta þann 27. febrúar 2018. Hér á eftir fer endanleg greinargerð skólans um árangur umbóta í kjölfar úttektarinnar.

## 1. Stjórnun og skipulag

Skólayfirvöld ákváðu vorið 2016 að sviðsstjórar í list- og bóknámi sæju um þau verkefni sem áður voru undir fagstjórum, enda fámennir hópar kennara í kennslugreinum og ekki ástæða til að setja stjórnendur yfir vinnu sem sinna má á jafningjagrundvelli sérfræðinganna. Í fundargerðum íslensku-, ensku- og stærðfræðikennara var kallað eftir fagstjórn, en stjórnendur töldu nauðsynlegt að láta reyna á hið nýja fyrirkomulag.

Í viðleitni til að styrkja samskipti innan skólans hefur kennurum verið veitt meira svigrúm til samráðs, m.a. með því að draga verulega úr miðstýrðum fundum skólaárið 2017-18 og fyrri hluta þessa skólaárs. Á vorönn 2019 eru skipulagðir aðeins fleiri kennarafundir, m.a. af því að óskir komu fram um fjölgun funda. Kennrarar fögnumu frelsinu – en viðvarandi vandi er að finna sameiginlegan tíma fyrir fagfólk til að funda, vegna þeirra takmarkana sem stundataflan setur.



Til að styrkja samráð við starfsmenn um áætlanir og breytingar er lögð áhersla á að upplýsa jafnóðum um umræður á stjórnendafundum, m.a. með því að hengja fundargerðir upp á kennarastofu. Langtímaáætlanir og stefnumið eru kynnt á kennarafundi í upphafi hverrar námsannar, en þangað eru allir starfsmenn boðaðir. Einnig eru samfélagsmiðlar og heimasíða virkur upplýsingamiðill um skólastarfið. Efnið er yfirgrípsmikið og öllum aðgengilegt. Allir starfsmenn skólans fá tölvupóst þegar nýtt efni er birt á heimasíðunni, jafnframt sem þess er getið á samskiptamiðlum. Stöðugt er verið að leita leiða til að efla samráð innan skólans og leit verið gerð að heppilegum vefrænum samskiptavettvangi.

Aðkoma skólanefndar að stefnumótun og sjálfsmati skólans er hluti af dagskrá fastra funda skólanefndar. Gæðaráð er starfandi og skólaárið 2018-19 var starfshlutfall gæðastjóra aukið. Gæðastjóri starfar með gæðaráði. Gæðaráð hefur á sjálfsmatsáætlun skólans vinnuferli í að birta útgefnar verklagsreglur, en drög að þeim liggja fyrir. Einnig er gæðaráð að skoða nýja ISO-staðla fyrir skólastarf og hvernig megi nýta þá í gerð verklagsreglna og árangursviðmiða skólans.

Endurmenntun kennara er að mestu í þeirra höndum. Af hálfu skólayfirvalda getur endurmenntun falist í fyrirlestrum og/eða námskeiðum sem boðin eru á kennarafundum og starfsdögum og taka mið af stefnuskrá skólans, áhersluatriðum eða þróunarvinnu sem er í gangi. Einnig geta náms- og kynnisferðir verið liður í endurmenntun. Fjöldi kennara hefur farið til útlanda í tengslum við Erasmus samstarfsverkefni, en starfsmannahópur skólans hefur einnig farið í námsferðir til útlanda á 2-3ja ára fresti, nú síðast til Berlínar. Gæðaráð hefur til athugunar að könnnað verði meðal kennara virkni þeirra í endurmenntun sinni.

## 2. Kennsla og námsframboð

Á öllum námsbrautum í FB er lögð áhersla á að nemendur nái tökum á lykilhæfnipáttum aðal-námskrár. Í brautarlýsingum er gerð frekari grein fyrir grunnþáttunum, auk þess sem þeir eru tengdir inn í einstaka námsáfanga. Gæðaráð framkvæmdi könnun meðal kennara á notkun grunnþátta í kennslu á síðasta skólaári. Verið er að nýta niðurstöður hennar til rýnis á þessum þætti.

Símat er í stöðugri þróun í velflestum áföngum skólans. Umbætur er varða ytri þætti námsmats skólans m.a. færri lokapróf og umsýsla prófa eru komnar í fastan farveg. Leiðsagnarmat er vinnulag sem tekið hefur verið upp í einstaka áföngum. Í mörgum áföngum skólans hefur símat leitt til betri mætinga í kennslustundir og skilvirkari vinnubragða nemenda.

Sem liður í að auka gagnrýna hugsun nemenda og hæfileika til að koma skoðunum sínum á framfæri var boðið upp á námskeiðið „skapandi hugsun“ (design thinking) á starfsdegi í upphafi yfirstandandi skólaárs. Allflestir kennarar skólans hlýddu á fyrirlestur um efnið og margir tóku þátt í námskeiðinu. Í starfsmannaviðtölum hafa kennarar greint fá margs konar viðleitni og aðferðum til að efla skapandi og gagnrýna hugsun nemenda.

Á síðasta skólaári var leitað leiða til að auka svarhlutfall í kennslukönnunum, m.a. var lögð áhersla á að kynna þær vel meðal nemenda og minna þá á að svara. Svarhlutfall jókst við þessar aðgerðir. Gæðaráð er að meta hvort Skólapúlsinn verði notaður í stað viðhorfskönunar á næsta skólaári.



Ákvæði um skólasókn og viðurlög við þeim hafa verið rædd mikið innan skólans. Niðurstaðan er sú að í stað þess að herða viðurlög eigi að leggja áherslu á margs konar hvatningu til nemenda til að fá þá til að mæta betur.

### 3. Samskipti og líðan

Lögð er áhersla á lýðræðislega aðkomu nemenda að ákvörðunum um málefni skólans. Skólaráð fundar vikulega, en í því sitja skólastjórnendur, forsvarsmenn nemendafélagsins og fulltrúar kennara. Nemendaráð fundar síðan vikulega. Viðvarandi verkefni innan skólans er að virkja fleiri nemendur til þátttöku í félagslifi. Atburðadagskrá var útbúin fyrir uppákomur í fundargati á miðvikudögum og mikil áhersla er lögð á hópastarf nemenda. Aðstaða nemendafélagsins býður upp á gott aðgengi nemenda og leitast er við að bjóða upp á félagslíf við hæfi fyrir alla aldurshópa. Vandinn er að fá nemendur til að mæta til félagsstarfs eftir skóla, en aðspurð segja þau félagslíf á göngum skólans vera gott.

Úrræði fyrir nemendur sem glíma við andleg veikindi eru í stöðugri þróun. Á þessu skólaári stendur nemendum til boða náms- og starfsráðgjöf, markþjálfun, sálfræðiviðtol og HAM-námskeið. Einnig er í boði námsaðstoð fyrir alla nemendur í vinnustofu nemenda.

Tengsl skólans við atvinnulífið fara að mestu fram í gegnum fagstjóra verknámsdeilda, m.a. í tengslum við námskrárgerðina, en á stefnuskrá skólans er áætlun um aukið formlegt samstarf við hagsmunaaðila verkgreina í atvinnulífinu. Fyrir liggur nemendaskiptaáætlun á sviði verk- og listnáms með tilurð Erasmus styrkja, sem gefur nemendum kost á að dvelja um hríð í starfsnámi á erlendri grundu.

Tengsl við háskóla fara að mestu í gegnum formlegt samstarf skólameistarafélags Íslands. Þannig funda skólameistarar framhaldsskóllanna með kennslusviði HÍ á hverju vori. Þar hefur námsgengi stúdenta í ólíkum deildum við HÍ verið tekið saman og kynnt skólunum. Þau gögn hafa verið kynnt stjórnendum í skólanum og kennurum á stúdentsbrautum og voru m.a. skoðuð í tengslum við námskrárgerðina.

### 4. Húsnaði og búnaður

Verið er að greina húsnaðispörf fyrir skólann til næstu ára, breytingar og endurbætur í takti við stefnu og framtíðarsýn. Meðal annars er í bígerð að byggja nýtt verknámshús á lóð skólans við Hraunberg og færa þangað kennslu í rafiðngreinum, en deildin hefur sprengt utan af sér núverandi húsnaði. Einnig er í skoðun breytingar á skrifstofurými skólans og endurnýjun á raungreinastofum. Ákveðið var að skoða alla þessa þætti í samhengi áður en lagt yrði út í aðgerðir.

Mikil endurnýjun á tölvukosti hefur átt sér stað undanfarin misseri. Unnið er eftir heildaráætlun frá árinu 2017 um reglubundna uppfærslu og endurnýjun á tölvubúnaði skólans.

Gangarými skólans er nú orðið vistlegt fyrir nemendur og mikið notað, hefur þar orðið mikil breyting á.



## 5. Lykilárangur

Fjölbreytt námsval í FB kallar á margbætta árvissa kynningu fyrir grunnskólanemendur. Að höfða til afburðanemenda tekur því mið af mörgum þáttum. Í nýlegum rannsóknum á framhaldsskólastiginu kemur m.a. fram að skólavall grunnskólanemenda á framhaldsskóla er flókið ferli m.a. að valferlið er hóptengt og varðar sjálfsmýnd og tengslanet nemenda.<sup>i</sup> (Berglind Rós Magnúsdóttir og Unnur Edda Garðarsdóttir, 2018). Taka verður mið af niðurstöðum þessara rannsókna við að höfða til grunnskólanemenda í kynningum. Þegar skoðað er námsgengi stúdenta úr FB í ólíkum deildum við HÍ á árunum 2012-2017 kemur fram að vegnar meðaleinkunnir FB stúdenta voru í meðallagi í allflestum deildum HÍ. Upplýsingarnar benda til að undirbúningur nemenda úr FB sé viðunandi fyrir háskólanám.

Könnun á viðhorfum og reynslu útskrifaðra nemenda er á sjálfsmatsáætlun gæðaráðs.

Virðingarfyllst,

Gudrún Þórhína Guðmundsdótt.  
skólamistari

---

<sup>i</sup> Berglind Rós Magnúsdóttir og Unnur Edda Garðarsdóttir. (2018). „Bara ekki mínar týpur“!: Sjálfsmýndarskópun, félagsleg aðgreining og framhaldsskólavall. *Netla- veftímarit um uppeldi og menntun. Sérrið 2018 – Framhaldsskólinn í brennidepli.* Menntavísindasvið Háskóla Íslands. Sótt af [http://netla.hi.is/serrit/2018/framhaldsskolinn\\_brennidepli/13.pdf](http://netla.hi.is/serrit/2018/framhaldsskolinn_brennidepli/13.pdf)